

MØTEINNKALLING

Formannskap

Dato: 21.08.2019 kl. 09:00
Sted: Kommunestyresalen
Arkivsak: 14/00582
Arkivkode:

Mulige forfall meldes snarest til ordføreren.

SAKSKART			Side
Tilleggssaker til behandling			
<u>80/19</u>	19/00056-10	Tildeling næringsfond 1-2019	2

Hamnvik, 19.08.2019

Dag Sigurd Brustind
ordfører

Saker til behandling

80/19 Tildeling næringsfond 1-2019

Arkivsak-dok. 19/00056-10
Arkivkode. 243
Saksbehandler Terje Andreassen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	21.08.2019	80/19

Forslag til vedtak/innstilling:

Skriv inn forslag til vedtak

1. Formannskapet vedtar å tildele følgende tilskudd:

Tittel på prosjektet	Saksnr.	Søker	Totale kostn	Søknads beløp	Anbefalt	Budsj. Omr.
Produktutvikling	19/00056-3	Polar Energi	2 846 000,-	500 000,-	150 000,-	KNF
Investering – davit (kran)	19/00056-6	Engenesfisk	118 000,-	50 000,-	30 000,-	KNF
Investering - kjøleanlegg	19/00056-	Matkroken Ånstad	42 000,-	21 000,-	20 000,-	KNF
				SUM	200 000,-	

2. Tilskuddene må brukes innen 1 år fra tilsagnsdato. Tilskudd som ikke er disponert innen 1 år faller automatisk bort.
3. Tilskuddet vil ikke bli utbetalt før det foreligger bekreftelse på at investeringen som gir tilskudd er gjennomført.
4. Skatteattest uten restanser skal forelegges før utbetaling.
5. Totalt offentlig tilskudd sjekkes ut før utbetaling.

Vedlegg:

Nr.	Tekst	Saksnr.	
1	Søknad - Polar Energi	19/00056-3	
2	Søknad - Engenesfisk	19/00056-6	
3	Søknad - Matkroken Ånstad	19/00056-	
4	Tilbud kjøleanlegg matkroken		
4	Retningslinjer for distrikt- og reg.pol virkemidler		

5	KMD – forskrift om regionalpolitiske tilskuddsposter forvaltet av fylkeskom		

Kort beskrivelse av saken

Tekst	Beløp
Saldo ordinære næringsmidler per 07.08.2019.	424 299,-
Innvilgede ikke utbetalte tilskudd	25 000,-
Til disposisjon for fordeling	399 299,-

Midler som søkes i søkeomgang 1/2019: 571 000,- .

Fakta i saken

Kommunalt næringsfond skal nyttes for å legge til rette for økt vekst, verdiskaping og sysselsetting bygd på lokale fortrinn og potensial. Tilskuddsmidlene som tildeles gjennom kommunalt næringsfond skal utvikle og legge til rette for lokalt næringsliv. Kommunen kan gi investerings- og utviklingstilskudd til enkeltbedrifter og etablerere.

Tildeling fra Troms fylkeskommune til kommunalt næringsfond har de siste år gradvis blitt redusert. For 2019 er tildelingen fra fylkeskommunen kr 100 000,-. Kommunal tildeling av næringsmidler behandles normalt av Formannskapet 2 ganger årlig. 1. gang i mai/juni og 2. gang i oktober/november.

Generell vurdering

Formannskapet kan kreve en muntlig presentasjon av søknaden før endelig vedtak fattes. Søkere gis mulighet til å presentere egen søknad for formannskapet hvis de ønsker dette.

Saksutredning og vurdering er gjort etter skriftlig framstilling av søknadene; hvis nye momenter kommer fram etter den muntlige redegjørelsen kan forutsetninger i beslutnings-grunnlaget bli forandret slik at anbefalingene endres.

Saksvurdering.

Vedlegg 1: Polar energi

Arkivsak	Polar Energi / 19/00056-3
Prosjektnavn	Polar Energi - videreutvikling
Prosjekteier	Polar Energi
Søknadsbeløp	500 000,-
Innvilget beløp	150 000,-
Støttegrunnlagbeløp	2 846 000,-
StøtteTidligere	Ja 2012: 138 000,- 2013: 88 000,- 2015: 100 000,-
Hvilken støtte	Produkt og bedriftsutvikling, samt markedsføring

Vurdering

Ibestad kommune ønsker å støtte nyetableringer og utviklingsprosjekter som sikrer eksisterende eller kan bidra til å skape nye arbeidsplasser i kommunen.

Polar energi har skapt et unikt produkt og har oppnådd global anerkjennelse for sin teknologi. Som et resultat av dette har Polar Energi oppnådd samarbeid og

leveranseavtaler med internasjonalt ledende leverandører av denne type produkter. Videreutvikling av bedriften kan bidra til å utvikle flere arbeidsplasser og økt omsetning knyttet til Polar Energis virksomhet i Ibestad. Å skape kompetansearbeidsplasser i Ibestad er viktig for nærings- og samfunnsutviklingen i kommunen og bør derfor støttes. Bedriften har våren 2019 orientert formannskapet om status og videre utviklingsplaner.

Forslag til vedtak

Delvis innvilget kr 150 000,-

Kort beskrivelse

Polar Energi skal videreutvikle sin teknologi mot et nytt markedsområde, som forventes å gi vekstpotensialer for bedriften både knyttet til arbeidsplasser og omsetning.

Vedlegg 2:

Arkivsak	Engenesfisk 19/00056-6
Prosjektnavn	Investeringsstøtte - davit
Prosjekteier	Andøja Adventures
Søknadsbeløp	50 000,-
Innvilget beløp	30 000,-
Støttegrunnlagbeløp	118 000,-
StøtteTidligere	Nei
Hvilken støtte	

Vurdering

Ibestad kommune ønsker å støtte nyetableringer og utviklingsprosjekter som sikrer eksisterende eller kan bidra til å skape nye arbeidsplasser i kommunen. Dette prosjektet bidrar til å forbedre arbeidsmiljøet om bord i fiskebåten. En davit er en krantype som henger over kant for å heise gjenstander opp til og ned fra kant. Ny davit om bord i båten vil bidra til å bedre arbeidsstilling og mindre tunge løft..

Forslag til vedtak

Delvis innvilget kr 30 000,-

Kort beskrivelse

Dette er et positivt tiltak som fremmer helse og miljø og bidrar til å holde arbeidstakere i arbeid, og dermed sikre arbeidsplassen.

Vedlegg 3: Matkroken Ånstad

Arkivsak	Matkroken Ånstad
Prosjektnavn	Investeringsstøtte - kjøleanlegg
Prosjekteier	Matkroken Ånstad
Søknadsbeløp	21 000,-
Innvilget beløp	20 000,-
Støttegrunnlagbeløp	42 000,-
StøtteTidligere	Nei
Hvilken støtte	

Vurdering

Ibestad kommune ønsker å støtte nyetableringer og utviklingsprosjekter som sikrer eksisterende eller kan bidra til å skape nye arbeidsplasser i kommunen.

Dette prosjektet gjelder oppgradering av kjøleanlegget i butikken. Eksisterende kjøleanlegg er gammel og gir ikke lengre tilstrekkelig kjøle- eller driftssikkerhet.

Matkroken Ånstad har opplevd nedgang i kundegrunnlag og redusert omsetning de senere år, noe som har medført en redusert likviditet. For Ibestad kommune er det viktig å opprettholde matvaretilbud på begge øyene, og spesielt nå hvor kommunen står foran opprusting av Ibestadtunnellen og tilhørende fergeforbindelse. Det er i tillegg planer som kan medføre en økt nærings- og bosetning på indre Andørja, og en eksisterende nærbutikk vil være en styrke for denne delen av kommunen.

Forslag til vedtak

Delvis innvilget kr 20 000,-

Kort beskrivelse

Prosjektet består i å oppgradere kjøleanlegget på Matkroken Ånstad.

Vedlegg til sak

Engenesfisk -
soknad-2019-0003

Polar Energi -
soknad-2019-0002

soknad-2019-0004 -
næringsfond - Ånstad

Tilbud kjøleanlegg

retningslinjer distrikts
og regionalpolitiske vi

Lovdata - Forskrift
KMD 2018

Søknad

Søknadsnr.	2019-0003	Søknadsår	2019	Arkivsak
Støtteordning	Kommunalt næringsfond - lbestad			
Prosjektnavn	Tilskudd til deksutstyr T-85-l			

Kort beskrivelse

Forbedring av arbeidsmiljø ombord

Prosjektbeskrivelse

Vurderer å anskaffe ny davit med ny funksjonalitet for å forbedre arbeidsmiljøet ombord.

Ny davit vil gi bedre arbeidsstilling og mindre tunge løft

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Engenesfisk AS Org.nr:976551125	- 9455 ENGENES	94132379
Kontakt- person	Engenesfisk AS	- 9455 ENGENES	94132379
Prosjekt- leder	Engenesfisk AS	- 9455 ENGENES	94132379

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Spesifikasjon

Bakgrunn

Forbedre arbeidsmiljø for ansatte

Prosjekt mål

Montere davit

Forankring

Styrevedtak

Prosjektorganisering

Daglig leder besørger bestilling og følger opp leveranse

Samarbeidspartnere

Lorentsen Hydraulikk

Aktiviteter

Bestille

Målgrupper

Leverandør og ansatte i forhold til involvering

Resultat

Forbedret arbeidsmiljø

Effekter

Mindre sykefravær og bedre helse

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Så snart søknaden er avklart

Kostnadsplan

Tittel	2019	2020	2021	2022	2023	SUM
Ny davit	118 000					118 000
Sum kostnad	118 000					118 000

Finansieringsplan

Tittel	2019	2020	2021	2022	2023	SUM
Egenkapital	68 000					68 000
Ibestad kommune	50 000					50 000
Sum finansiering	118 000					118 000

Geografi

1917-Ibestad

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
knut.pdf	137 207	09.05.2019

Søknad

Søknadsnr.	2019-0002	Søknadsår	2019	Arkivsak
Støtteordning	Kommunalt næringsfond - lbestad			
Prosjektnavn	Polar Energi - videreutvikling av egenutviklet miljøteknologi for nye applikasjoner			

Kort beskrivelse

Polar Energi har tidligere utviklet revolusjonerende teknologi for luft-til-vann varmepumper. Denne teknologien selges nå gjennom Panasonic på det europeiske markedet, med produksjon av styringsenheter lbestad og lisensproduksjon av varmtvannsberedere i Italia.

Polar Energi har identifisert et nytt markedsområde for sin teknolog: kjøle- og fryseanlegg med CO2 som kuldemedium. Dette prosjektet skal videreutvikle teknologien vår - til beste for verdens klima og næringsutvikling i lbestad.

Prosjektbeskrivelse

Polar Energi har tidligere utviklet revolusjonerende teknologi for luft-til-vann varmepumper. Denne teknologien selges nå gjennom Panasonic på det europeiske markedet, med produksjon av styringsenheter lbestad og lisensproduksjon av varmtvannsberedere i Italia.

Polar Energi har identifisert et nytt markedsområde for sin teknolog: kjøle- og fryseanlegg med CO2 som kuldemedium. Markedet for slike produkter er globalt, enormt og dominert av internasjonale aktører. Polar Energi leverer i dag til Panasonic og har gode forutsetninger for å kunne levere sin patenterte teknologi til internasjonale selskaper også for kjøleanlegg med CO2, forutsatt at teknologien videreutvikles til de strenge kravene som stilles.

Videreutviklingen tar utgangspunkt i teknologien vi har i dag, men må tilpasses langt høyere trykk - fra 15 bar til 200 bar. Dette stiller høye krav til utforming og materialvalg. I tillegg må det utvikles et helt nytt styringssystem for teknologien. Til slutt skal systemet testes og sertifiseres slik at produktet er klart for produksjon.

Dette prosjektet skal videreutvikle teknologien vår - til beste for verdens klima og næringsutvikling i lbestad.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Lars Hansen Org.nr:911685655	Hamnvik 9450 HAMNVIK	97529761
Kontakt- person	Lars Hansen	Hamnvik 9450 HAMNVIK	97529761
Prosjekt- leder	Lars Hansen	Hamnvik 9450 HAMNVIK	97529761

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Polar Energi ble tidligere støttet av både Skattefunn og Innovasjon Norge for grunnutvikling av PSHI-teknologien, som skal videreutvikles i dette prosjektet.

Spesifikasjon

Bakgrunn

Polar Energi AS utvikler unik og enestående teknologi som dramatisk øker energieffektiviteten for luft-til-vann varmepumper. Teknologien er patentert i hele 34 land. PSHI™ (Polar Super Heating Infusion) er også registrert varemerke.

Vi arbeider for at PSHI™ skal endre utviklingen av luft-til-vann varmepumper globalt i tiden som kommer. Med PSHI™ er våre produkter minst 35% (vannbåren varme) til 55% (varmt forbruksvann) mer energieffektiv enn andre og mer tradisjonelle sammenlignbare løsninger i markedet - dette inkludert løsninger fra de største globale og industrielle aktørene i markedet.

Panasonic var den første globale aktøren som så fordelene med PSI, og i dag tilbyr Panasonic produkter fra Polar Energi som en del av egen produkt portefølje. Rent praktisk produseres våre styringsenheter (elektronikk-bokser) i Hamnvik mens varmtvannsberedere med vår patenterte teknologi produseres i Italia.

PSHI™ gir bedre ytelse og økt energieffektivitet. Den mest sentrale komponenten i teknologien er en varmecoil fylt med kjølemedium inne i selve tappevannstanken. Coilen er spesialdesignet og har dobbel vegg (rør-i-rør) for å imøtekomme EU-direktiver i tilfelle materialbrist. Med varmecoilene inne i selve tanken, og i direkte kontakt med vannet som skal varmes opp, maksimaliseres og optimaliseres varmeoverføringen fra den varme gassen til forbruksvannet i selve tanken. Alle andre benytter her det vi omtaler som tradisjonelle løsninger, hvor varmeoverføringen fra gass til vann skjer på utsiden av tanken ved bruk av varmevekslere, som igjen kun distribuerer varmt vann gjennom varmecoilene inne i selve tanken.

Dagens mest brukte kjølemedium innen varmepumpeløsninger er R410A. Dette er en drivhuseffekt med en høy drivhuseffekt på ca 2000 GWP – Global Warming Potential. R410A er i ferd med å bli erstattet av R32 som har en lavere drivhuseffekt, ca 600 GWP, men begge har følgelig en uønsket effekt på miljøet ved utslipp.

Fremtidens kjølemedium heter CO₂ og har en drivhuseffekt på 1 GWP. Selv om CO₂ er et «nei-ord» i klimadebatten er det et foretrukket kjølemedium for reduserte klimagassutslipp. Panasonic er allerede en stor leverandør av kjøle- og fryseløsninger som benytter CO₂ som arbeidsmedium. Basert på erfaringen med PSHI™ og eksisterende produkter har Panasonic Japan konkludert med at de også ønsker å implementere PSHI™ som en integrert del av fremtidige CO₂ løsninger – hvis det er mulig.

Polar Energi AS vet at PSHI™ kan overføres og fungere optimalt også med CO₂ som arbeidsmedium. Men, CO₂ systemer må tilpasses en langt høyere trykkbelastning enn det som er tilfellet med systemer som benytter dagens arbeidsmedium. Med R410A og R32 er dagens systemer tilpasset et arbeidstrykk på 9 bar (testtrykk på 15 bar), mens CO₂ systemer vil kreve et arbeidstrykk på opptil 120 bar (testtrykk på 200 bar). Helt ny systemutvikling må utføres med nødvendige tilpasninger av vesentlige integrerte system deler og komponenter.

Polar Energi ønsker med dette prosjektet å tilpasse sin eksisterende teknologi for CO2 som kjølemedium og dermed ta nye markedsandeler.

Prosjekt mål

Etter prosjektet skal Polar Energis PSHI være utviklet, testet og sertifisert for CO2-applikasjoner med arbeidstrykk 200 bar.

Ny elektronisk styringsenhet må utvikles for å sikre optimal ytelse mellom CO2-systemtank (innedel) og CO2-kompressor (utedel).

Ved å tilpasse PSHI™ til også å kunne benyttes i fremtidens CO2-systemer vil Polar Energi AS forsterke et allerede veletablert kommersielt samarbeid med Panasonic. I tillegg vil Polar Energi forsterke sin posisjon og image som innovasjonsledende innen luft til vann varmepumper.

Forankring

Prosjektet er foranket i Polar Energis styre, hos Panasonic som pilotkunde og mulig fremtidig kommersiell kunde og i FNs Bærekraftsmål 7 (Ren energi for alle) og 13 (Stoppe klimaendringene).

Prosjektorganisering

Polar Energi er prosjekteier og stiller til rådighet Lars Hansen som prosjektleder. Øvrig organisasjon fungerer som prosjekteiers prosjektgruppe.

Samarbeidspartnere

Panasonic deltar i utviklingen som referansekunde. Polar Energi benytter et Milano-basert laboratorium til testing og sertifisering.

Aktiviteter

Aktivitet 1: System- og konseptutvikling CO2-applikasjoner

Aktivitet 2: Utvikling av elektronisk styringsenhet

Aktivitet 3: Redesign varmecoil (200 bar trykk og bruk av nanoteknologi)

Aktivitet 4: Produksjon og funksjonstesting av prototyper, styringsenheter og tanker

Aktivitet 5: Testing, Analyser og sertifisering

Aktivitet 6: Dokumentasjon FDV

Målgrupper

Teknologiens sluttkunde er primært industri og byggkunder som kjøper og drifter kjøle- og varmesystemer.

Resultat

Resultatet av et vellykket prosjekt vil være en markedsklar teknologi for som åpner et nytt marked for Polar Energi.

Effekter

Om utviklingen gjennomføres og lykkes forventer vi en omsetning på 25-40 MNOK innen 12 mnd fra lanseringsdato for produktet, altså 2020-2021.

Ut over selskapets økonomiske effekt av økt omsetning finnes det to vesentlige effekter:

1. Teknologien kan bidra til vesentlig reduserte klimagassutslipp fra industrielle kjøle- og frysøløsninger. Dette bidrar til redusert global oppvarming.
2. Om Polar Energi lykkes i markedet vil det ha positiv effekt for arbeidsplasser i lbestad kommune. Polar Energi står i dag på et knekkpunkt for å kunne ansette flere innen både utvikling/FOU og produksjon av styringsenheter for våre fasiliteter i Hamnvik.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Prosjektstart: 10.4.19

Milepæl 1 - når design basis er fastsatt: Estimert 31.8.19

Milepæl 2 - når prototype er bestemt: Estimert 31.12.19

Milepæl 3, prosjektslutt - når system er sertifisert: Estimert 28.6.20

Kostnadsplan

Tittel	2019	2020	2021	2022	2023	SUM
A1: System- og konseptutvikling CO2	536 000					536 000
A2:Utvikling av elektronisk styringsenhet	326 000					326 000
A3: Redesign av varmecoil	610 000					610 000
A4: Prototyper		745 000				745 000
A5: Testing, analyser, sertifisering		234 000				234 000
A6: Dokumentasjon FDV		395 000				395 000
Sum kostnad	1 472 000	1 374 000				2 846 000

Finansieringsplan

Tittel	2019	2020	2021	2022	2023	SUM
lbestad kommune	250 000	250 000				500 000
Polar Energi - egeninnsats og egenkapital	1 222 000	1 124 000				2 346 000
Sum finansiering	1 472 000	1 374 000				2 846 000

Geografi

1917-lbestad

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

Søknad

Søknadsnr.	2019-0004	Søknadsår	2019	Arkivsak
Støtteordning	Kommunalt næringsfond - lbestad			
Prosjektnavn	Søknad om støtte til kjøleanlegg til kjølelager			

Kort beskrivelse

Søker om midler til oppgradering og forbedring av kjøleanlegget i butikken. Kuldemediet som det driftes med er utdatert, og ikke lenger i produksjon, ei heller noe som kan erstatte dette. Søker derfor om støtte til å utbedre det.

Prosjektbeskrivelse

Søker om midler til oppgradering og forbedring av kjøleanlegget i butikken. Kuldemediet som driver kjøleanlegget er av gammel og utdatert type, og kan heller ikke lengre erstattes. Vi ønsker nå å oppgradere kjøleanlegget for å oppnå bedre kjøling og økt temperaturstabilitet.

En oppgradering vil innebære en mer stabil kjølefunksjon og medføre en enklere drift av kjølewarene i butikken ved at kjølekapasiteten økes. Varer som i dag kjøles andre steder i butikken kan kjøles ett sted. I dag er ikke kjølingen effektiv og stabil nok, og flere kjølemedier må ettersees relativt ofte.

Kjølefunksjonen på det eksisterende kjølemediet har blitt dårligere, og det er et sterkt behov for oppgradering. Dette må skje umiddelbart for å kunne opprettholde kapasiteten på kjølelageret, og varetilbudet til våre kunder. Spesielt ved høye sommertemperaturer, sliter anlegget vi nå har.

Vi har mottatt tilbud fra kjølemontør på 42 000 eks.mva. ferdig montert.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Ånstad Dagligvare og Bensin Org.nr:952312561	Andørjaveien 452 9454 ÅNSTAD	95785858
Kontakt- person	Astrid Olsen	Brekka 1 9454 ÅNSTAD	95785858
Prosjekt- leder	Astrid Olsen	Brekka 1 9454 ÅNSTAD	95785858

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Søker også om støtte fra Merkur-programmet vedrørende dette prosjektet.

Spesifikasjon

Bakgrunn

Det eksisterende kjøleanlegget i kjølelageret begynner å bli utdatert, og det er behov for nytt kjølemedie. Siden nåværende type anlegget er av eldre dato, kan dette anlegget ikke bygges ut eller vedlikeholdes. En oppgradering og utskifting av anlegget til ett anlegg med større kjølekapasitet og stabilitet er nødvendig.

Prosjekt mål

Målet er å få kjølelageret oppgradert til dagens standard. Vareutvalg og kravene til kjøling er endret over tid, og for å fortsatt kunne opprettholde og utvikle butikkdriften med det nødvendige sortimentet og kvalitet må kjøleanlegget oppgraderes. Et velfungerende kjølelager er nødvendig for å kunne tilby meierivarer, frukt/ grønt og diverse kjøtt og påleggsprodukter.

Forankring

Prosjektet vil være fastlåst til Ånstad Dagligvare i Ibestad kommune, som en del av den daglige driften til butikken. Det vil også sendes inn en søknad til Merkur-programmet, for å søke støtte til dette prosjektet.

Prosjektorganisering

Levering og montering vil bli foretatt av en lokal kjølemontør. Tord Mørk Johansen AS, har levert tilbudet og vil stå for gjennomføring av prosjektet. Ansvarlig vil være Astrid Olsen, som er daglig leder i bedriften.

Samarbeidspartnere

Ibestad kommune

Aktiviteter

Det vil bli satt inn komplett nytt vannkjølt kjøleanlegg til kjølelageret.

Målgrupper

Målgruppen vil være de fastboende, og turistene som er i nærområdet. Vi ønsker å opprettholde et lokalt dagligvaretilbud, og vil bidra til næringsbildet i bygda.

Resultat

Forventet resultat vil være et funksjonelt og moderne kjølelager, og et opprettholdt tilbud til lokalsamfunnet.

Effekter

Effekten vil være at tilbudet om en lokal dagligvarehandel vedvarer.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Prosjektet vil strekke seg over de dagene det vil ta kjølemontør å få tak i nødvendig utstyr, og montere det nye anlegget.

Kostnadsplan

Tittel	2019	2020	2021	2022	2023	SUM
Nytt kjøleaggeregat	42 000					42 000
Sum kostnad	42 000					42 000

Finansieringsplan

Tittel	2019	2020	2021	2022	2023	SUM
Egenkapital	21 000					21 000
Ibestad kommune	21 000					21 000
Sum finansiering	42 000					42 000

Geografi

1917-Ibestad

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Tilbud kjøleanlegg.pdf	240 524	06.08.2019

Sak 80/19-14

Tord Mørk Johansen AS

Langsundvegen 57, 9010 TROMSØ, Norge

Telefon: 41615237

E-postadresse: tord@tmjas.no

Foretaksregisteret: NO 918 379 479 MVA

Ånstad Dagligvare og Bensin
Andørjaveien 452
9454 ÅNSTAD
Attn.: Åge Olsen

Tilbud

Tilbudsnummer: 326
Kundenr.: 10004
Vår kontakt: Tord Mørk Johansen
Referanse: Kjøleanlegg kjølerom
Betalingsbetingelser: 14 dager

Levering og montering av komplett nytt vannkjølt kjøleanlegg til kjølerom. Tilbudet omfatter nytt vannkjølt kjøleaggregat, ny fordampner og røropplegg, elektronisk romstyring med avrimingsautomatikk. Montering og igangkjøring. Tilbudet omfatter tilkobling til eksisterende elektrisk tilførsel.

Beskrivelse	Antall	Enh.pris (eks. mva)	Beløp (eks. mva)	Mva (25%)	Beløp (inkl. mva)
Avtalepris	1	42 000,00	42 000,00	10 500,00	52 500,00
Sum (NOK)	1		42 000,00		52 500,00

Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler

Innledning

Følgende retningslinjer, forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler og det årlige oppdragsbrevet til fylkeskommunene regulerer forvaltningen og bruken av Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) kapittel 551:

1. Post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling
2. Post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift.

Det årlige statsbudsjettet og det årlige oppdragsbrevet til fylkeskommunene setter de overordnede politiske føringer og rammer for bruken av virkemidlene.

Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler regulerer forholdet mellom forvalter og søker. Forskriften fastsetter hovedsakelig søkers rettigheter og plikter. Retningslinjene retter seg mot forvalterne og fastsetter bestemmelser for forvaltningen og bruken av midlene.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet tildeler øremerket ramme til fylkeskommunene gjennom årlig oppdragsbrev. Fylkeskommunen skal påse at forvaltningen organiseres på en effektiv, forsvarlig og hensiktsmessig måte.

Fylkeskommunene er ansvarlig ovenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet for at midlene forvaltes og brukes i tråd med de overnevnte regelverkene og under enhver tid gjeldende lover og regler.

Retningslinjene er vedtatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet og trer i kraft 1.1.2015.

Innholdsfortegnelse

1. Innledende bestemmelser	4
1.1 Formål.....	4
1.2 Geografisk virkeområde	4
1.3 Regionalt samarbeid og partnerskap	4
1.4 Fylkeskommunene	4
1.5 Konsekvenser ved feil bruk av midlene	5
2. Bruk av midlene	5
2.1 Godtgjørelse for forvaltningsoppgaver	5
2.1.1 Innovasjon Norge	6
2.1.2 Ungt entreprenørskap.....	6
2.2 Hvem som kan motta midler og hva de kan brukes til	6
2.3 Avgrensning av virkemiddelbruken	7
2.4 Skatteplikt- og fritak	8
3. Delegering av forvaltningen.....	8
3.1 Delegering av forvaltningsoppgaver	8
3.2 Stadfestelse av delegasjon	8
4. Etablering av tilskuddsordninger	9
4.1 Kunngjøring	9
4.2 Søknadsbehandling	10
4.2.1 Veiledningsplikt.....	10
4.2.2 Saksbehandlingstid og foreløpig svar	10
4.2.3 Habilitet	10
4.2.4 Vedtak om avslag	10
4.2.5 Vedtak om tildeling	10
4.2.6 Registrering av tilsagn	11
4.2.7 Utbetaling.....	11
4.2.8 Innsyn	11
4.2.9 Klage.....	12
4.3 Oppfølging, kontroll og evaluering	12
4.3.1 Oppfølging og kontroll.....	12
4.3.2 Evaluering av tilskuddsordningene.....	12
5. Innovasjon Norge	12
5.1.1 Risikolån	12
5.1.2 Garantier	13
5.1.3 Tapsfond.....	13
6. Krav til internkontroll	13
7. Tilskudd og EØS avtalens regler om offentlig støtte.....	15
7.1 Generelt	15
7.2 Hva er offentlig støtte?	15
7.3 Om offentlig støtte	16
7.4 Bagatellmessig støtte	16
7.4.1 Prosedyrekrav ved tildeling av bagatellmessig støtte	16
7.4.2 Kumulasjon	17
7.4.3 Beregning av beløpsgrense.....	17

7.4.4	Lån som bagatellmessig støtte.....	17
7.5	Det generelle gruppeunntaket	17
7.5.1	Meldeplikt ved bruk av gruppeunntak.....	18
7.6	Støtte til tjenester av allmenn økonomisk betydning.....	18

1. INNLEDENDE BESTEMMELSER

1.1 Formål

De distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene skal bidra til å realisere nasjonale og fylkeskommunale mål for regional utvikling tilpasset regionale forutsetninger.

1.2 Geografisk virkeområde

De distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene over post 60 skal hovedsaklig brukes innenfor det distriktspolitiske virkeområdet.¹ Midlene over post 61 skal hovedsakelig brukes innenfor de områdene som ikke fikk gjeninnført den differensierte arbeidsgiveravgiften, eller gjeninnført ordningen med en høyere sats enn i 2003. En del av midlene kan brukes utenfor virkeområdet for å skape verdier og utvikle attraktive regioner for befolkning og næringsliv i alle deler av landet. Dette gjelder for blant annet etablerertilskudd, støtte til Interreg-prosjekter og omstilling.

1.3 Regionalt samarbeid og partnerskap

Fylkeskommunene tar som folkevalgt organ den endelige avgjørelsen om prioriteringen av virkemidlene. Fylkeskommunene skal legge til rette for prosesser som sikrer god dialog med regionale og lokale aktører om mål, utfordringer og strategier som bidrar til samarbeid om tiltak og bruk av ressurser og legge vekt på virkemidler som erfaringsmessig gir best resultat. Det skal sikres god forankring av fylkeskommunenes prioriteringer i regionale partnerskap hvor kommuner, næringsliv, virkemiddelaktører, private organisasjoner, FoU- og utdanningsinstitusjoner, Sametinget og samiske næringsorganisasjoner samt eventuelt andre aktører der dette er formålstjenlig, er representert. Roller og mandat innenfor de enkelte samarbeidsforumene må avklares, inkludert forståelsen av partnerskapsbegrepet i de konkrete situasjonene. Fylkeskommunene, kommunene og Innovasjon Norge må avklare en passende ansvarsfordeling og samordning i de tilfeller flere kan støtte samme tiltak i tråd med gjeldende regelverk.

1.4 Fylkeskommunene

Fylkeskommunen har fullmakt til å:

- a) Bestemme i hvilket år tilsagnet skal gis.
- b) Avgjøre hvor lenge tilsagnet skal gjelde.
- c) Behandle søknader om forlengelse.
- d) Bevilge ubenyttede midler til nye tiltak i tråd med de målene som er satt for bevilgningene.

---

¹ Jf. Forskrift om virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte og regional transportstøtte § 3.

Fylkeskommunene kan gjøre følgende med midlene:

1. Forvalte midlene selv ved å utarbeide tilskuddsordninger.² Unntaksvis kan fylkeskommunen tildele enkelttilskudd ved særskilt å navngi mottakeren i budsjettvedtak fattet av fylkestinget.
2. Delegere forvaltningen til kommuner, regionråd, Innovasjon Norge, SIVA, Forskningsrådet, andre offentlige forvaltere og unntaksvis til ikke offentlig heleide aktører.³
3. Finansiere utviklingsprosjekter/programmer i regi av fylkeskommunen.
4. Medfinansiere nasjonale programmer og satsinger.
5. Renteinntekter skal ikke brukes til andre formål.

1.5 Konsekvenser ved feil bruk av midlene

Dersom departementet oppdager feil forvaltning eller bruk av midlene vil fylkeskommunen dette gjelder bli varslet i eget brev. Fylkeskommunen har mulighet til å komme med sin vurdering av saken før departementet konkluderer.

Alle fylkeskommunene vil bli varslet ved feil bruk av midlene i andre fylkeskommuner, slik at de kan korrigere tilsvarende bruk av midler. Gjentatt feilbruk kan medføre krav om tilbakebetaling ved en reduksjon av bevilgningen på tilsvarende beløp det påfølgende budsjettår.

Dersom departementet eller fylkeskommunene oppdager gal forvaltning eller feil bruk av midlene hos andre forvaltere gjelder punkt. 3.2 nr. 6 i retningslinjene eller bestemmelser fastsatt i kontrakten som regulerer delegasjonen.

2. BRUK AV MIDLENE

2.1 Godtgjørelse for forvaltningsoppgaver

Alle⁴ forvaltere kan bruke inntil fem prosent av midlene de forvalter selv, til å dekke egne administrasjons- og gjennomføringskostnader.⁵

For Technical Assistance i gjennomføringen av Interreg VA kan inntil seks prosent av administrasjons- og gjennomføringskostnadene dekkes. I tillegg kan midlene dekke kostnader ved eventuell evaluering av forvaltningen og tilskuddsordningene.

Administrasjons- og gjennomføringskostnadene skal være tilknyttet de ansatte hos tilskuddsforvalteren som utfører følgende oppgaver:

---

² Se punkt 4 for etablering av tilskuddsordninger.

³ Se punkt 3 for delegasjon av forvaltningen.

⁴ Dette gjelder ikke for de nasjonale virkemiddelaktørene, Innovasjon Norge, SIVA og Norges Forskningsråd. Egenregi er tilfellene der for eksempel en fylkeskommune eller kommune selv er tilskuddsforvalter. I et slikt tilfelle foreligger det ingen anskaffelse, og regelverket kommer dermed heller ikke til anvendelse. Utvidet egenregi er tilfeller der et offentlig organ tildeler oppdrag til en enhet som ikke tilhører samme rettssubjekt, men der den enheten som tildeles oppdraget har så nær tilknytning til det offentlige organet, at det er naturlig å likestille det med egenregitildeling.

- a) Fordeling av midler til innsatsområder, herunder tildeling og oppfølging av rammer til Innovasjon Norge, kommuner og regioner med videre rapportering.
- b) Forvaltning av tilskuddsordninger, herunder kunngjøring, registrering av faste data, søknadsbehandling, registrering av gitte tilsagn, utbetalinger, registrering i regnskapet, behandling av dokumentasjon, veiledning, prosjektoppfølgning, rapportering, kontroll og eventuell klagebehandling.

Administrasjons- og gjennomføringskostnader er følgende:

Personalkostnader: Lønnsutgifter, pensjon, sosiale kostnader og lignende.

Overhead: Indirekte kostnader tilknyttet medarbeidere, IT, kontorutgifter og tilhørende administrative tjenester.

Reisekostnader: Midlene kan brukes til å kompensere for utgifter hos aktører fra næringslivet, herunder tapt arbeidsfortjeneste, møtegodtgjørelse og reiseutgifter i forbindelse med deltakelse i partnerskapsarbeid ved forvaltningen av midlene, innenfor statens reiseregulativ.⁶

2.1.1 Innovasjon Norge

Fylkeskommunene skal dekke administrasjons- og gjennomføringskostnader for oppdrag de gir Innovasjon Norge og som blir finansiert over postene 60 og 61, dersom disse ikke er dekket av departementet.

2.1.2 Ungt entreprenørskap

For Ungt Entreprenørskap i hvert fylke kan fylkeskommunen dekke samtlige kostnader tilknyttet drift og aktiviteter i programperioden.

2.2 Hvem som kan motta midler og hva de kan brukes til

- a) Fylkeskommunene og kommunene kan tildele tilskudd til prosjekt/tiltak med hjemmel i forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler. Tilskuddet skal ha utløsende effekt.

Tilskudd kan tildeles til følgende typer prosjekt/tiltak:

- a) Prosjekt/tiltak hvor formålet er å utvikle tilbud og rammebetingelser som kan styrke og videreutvikle næringslivet og det regionale arbeidsmarkedet.
- b) Prosjekt/tiltak som bidrar til at regioner og lokalsamfunn blir mer attraktive å bo i og flytte til.

Tilskudd under a) og b) over kan også tildeles til virksomheter, så framtilskuddet er innenfor gruppeunntakene i lov om offentlig støtte og tjenestene ikke blir tilbudt av Innovasjon Norge.

---

⁶ Godtgjørelsen kan også dekke utgifter hos aktører fra næringslivet innenfor rammene statens reiseregulativ fastsetter, se: Statens reiseregulativ

Med prosjekt og tiltak menes oppgaver og aktiviteter som:

1. Er tidsbegrenset, tilskudd kan kun gis i inntil 5 år, selv om prosjektet har lenger varighet.
2. Har fokus på utprøving, initiering og oppstart.
3. Har organisering, kostnader og finansiering som er direkte tilknyttet prosjektets/tiltakets formål
4. Skal lede frem til et bestemt resultat.

Tilskudd til nasjonale program for nærings- og samfunnsutvikling, som for eksempel NCE, ARENA, Næringshageprogrammet, VRI og Inkubatorprogrammet kan tildeles på de samme vilkårene som de notifiserte ordningene, og gå utover tidsbegrensingen på fem år.

Fylkeskommunene skal ikke gi støtte til investerings- og utviklingsprosjekt i enkeltbedrifter eller til etablerere, men har et strategisk ansvar for bruk av midlene til dette formål. Fylkeskommunene skal bruke Innovasjon Norge som operatør. Kommunene kan med de kommunale og regionale næringsfondene gi tilskudd til bedrifter, næringshager og inkubatorer. Samtlige tilskudd/støtte må tildeles i samsvar med EØS-avtalen. Se kapittel 7.

Innovasjon Norge forvalter følgende bedriftsrettede tilskudd:

1. Distriktsrettede investeringstilskudd og utviklingstilskudd til enkeltbedrifter og til etablerere
2. Risikolån, herunder ansvarlige lån, gjeldsbrevslån og pantelån
3. Garantier for investeringslån og driftskreditter

2.3 Avgrensning av virkemiddelbruken

Fylkeskommunen eller andre forvaltere skal ikke bruke midlene til eller tildele midler til følgende:

1. Drift av næringsvirksomhet eller organisasjoner.
2. Kausjon eller annen økonomisk garanti.
3. Direkte eller indirekte investeringer i virksomheters egenkapital.
4. Renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte prosjekter.
5. Drift av eller investeringer i statlige, fylkeskommunale og kommunale lovpålagte oppgaver utført av fylkeskommunen, kommunen eller andre.
6. Å avsette midler til uspesifiserte fond. Delegerede midler til kommuner og regionråd, eventuelt andre forvaltere regnes ikke som fond.
7. Politikkforberedende aktiviteter internt hos forvalter eller i regi av forvalter, herunder kjøp av tjenester i samband med utforming av nye tiltak og lovpålagte eller egeninitierte plan- og strategiprosesser.

Punkt 1, 2 og 3 gjelder ikke for Innovasjon Norge.

2.4 Skatteplikt- og fritak

Enkelte former for bedriftsstøtte er skattepliktige, jf. skatteloven § 5-30.

Dette gjelder blant annet for transportstøtte, opplæringstilskudd og andre tilskudd som reduserer driftskostnadene. Investeringsstilskudd som er gitt i tråd med forskrift om geografisk virkeområde og bruk av de regional- og distriktpolitiske virkemidlene, er ikke skattepliktige i det distriktpolitiske virkeområdet. Skattefritaket gjelder også for investeringsstilskudd gitt gjennom kommunale og regionale næringsfond. Dersom en bedrift har mottatt investeringsstilskudd og fått skattemessige fordeler av dette, og driftsmiddelet selges innen fem år, skal bedriften betale skatt av tilskuddet.

3. DELEGERING AV FORVALTNINGEN

3.1 Delegering av forvaltningsoppgaver

Fylkeskommunen er ansvarlig ovenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet for de midlene som er delegert til andre forvaltere og at forvaltningen skjer i henhold til forskrift for distrikts- og regionalpolitiske og disse retningslinjene.

Fylkeskommunen kan delegere hele eller deler av forvaltningen til:

1. Kommunene, regionråd og Innovasjon Norge.
2. Andre offentlig heleide forvaltere.⁷
3. Unntaksvis til ikke offentlig heleide forvaltere.⁸ Det skal gis skriftlig beskjed til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om slik delegasjon.⁹ Delegasjonen skal skje i samsvar med reglene om offentlig anskaffelser.

Godtgjørelse for forvaltningsoppgaver jf. punkt 2.1.

3.2 Stadfestelse av delegasjon

Delegasjon skal fastsettes i oppdragsbrev eller kontrakt som:

1. Fastsetter hvilke forvaltningsoppgaver som er delegert. Det er viktig at det fremgår tydelig hvem som har bevilgningsmyndighet, ansvar for kunngjøring, saksbehandling, oppfølging og kontroll.
2. Fastsetter hvilken del av midlene som skal dekke kostnader tilknyttet tilskuddsforvaltningen og hvilken del av midlene som det skal lages tilskuddsordning for.
3. Gir vilkår om at midlene skal forvaltes i samsvar med disse retningslinjene, forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler og gjeldende

⁷ Ved delegasjon til offentlig heleide virksomheter skal fylkeskommunen og/eller kommunen å vurdere om tilskuddsforvaltningen kan delegeres direkte etter regelen om utvidet egenregi eller om delegasjonen er å anse som en anskaffelse.

⁸ Eksempelvis aksjeselskap, stiftelser, privat virksomhet, selvstendige rettssubjekt som staten eier delvis, mv.

⁹ Når det ikke er aktuelle offentlige instanser å overlate forvaltningsansvaret til kan fylkeskommunene og kommunene unntaksvis delegere hele eller deler av forvaltningen til ikke offentlig heleide forvaltere., jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 6.2.2.4.

- lover/regelverk, herunder blant annet forvaltningsloven, offentlighetsloven og regelverk for offentlig anskaffelser.
4. Informerer om at Riksrevisjonen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, fylkeskommunen eller kommunen kan føre kontroll med at midlene blir forvaltet og brukt etter angitte forutsetninger.
  5. Vilkår om at tilskuddsforvaltningen ikke kan videredelegeres til andre.¹⁰
  6. Fastsetter reaksjoner for feil forvaltning og/eller bruk av midlene.

Retningslinjene og forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler skal legges ved oppdragsbrevet eller kontrakten.

Relevante lenker:

- [Veileder til reglene om offentlig anskaffelser](#)
- [Forskrift om offentlig anskaffelser](#)
- [Håndhevelse av offentlig anskaffelser](#)

4. ETABLERING AV TILSKUDDSORDNINGER

Tilskuddsforvalterens oppgave er å ivareta formålet med tilskuddsordningen og følge opp at de konkrete mål som er fastsatt oppnås.

Den som har forvaltningsansvaret for midler gitt over post 60 og 61 skal som hovedregel etablere tilskuddsordninger med hjemmel i forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler. Et regelverk for tilskuddsordning skal inneholde følgende hovedelementer:

1. Mål for ordningen
2. Kriterier for måloppnåelse
3. Tildelingskriterier, herunder beregningsregler
4. Oppfølging og kontroll
5. Evaluering

Punkt 1-3 skal uformes i samsvar med retningslinjene 2.2 og 2.3 og forskriftens §§ 6-9.

Relevante lenker:

- [Reglementet og bestemmelser for økonomistyring i Staten Om etablering og forvaltning av tilskuddsordninger i staten”, veileder utarbeidet av Direktoratet for Økonomistyring](#)
- [Sjekkliste for utvalgte prosesser i tilskuddsforvaltningen](#)

4.1 Kunngjøring

Alle tilskuddsordninger skal være søknadsbaserte og kunngjøres på regionalforvaltning.no,¹¹ forvalterens nettside og på en slik måte at hele målgruppen

¹⁰ Dette punktet gjelder ikke for kommunene.

¹¹ Dette gjelder ikke for tilskuddsordninger som forvaltes av de nasjonale virkemiddelaktørene.

nås. Kunngjøringen skal inneholde formål med tilskuddsordningen, tildelingskriterier, alle opplysninger og/eller dokumentasjon søkeren må oppgi i søknaden og eventuell søknadsfrist.

4.2 Søknadsbehandling

Forvaltningslovens¹² alminnelige regler om saksbehandling gjelder alle faser av saksbehandlingsprosessen.

4.2.1 Veiledningsplikt

Tilskuddsforvalterne har alminnelig veiledningsplikt ovenfor alle som ønsker å søke om tilskudd.¹³

4.2.2 Saksbehandlingstid og foreløpig svar

Forvalteren skal forbrede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold. Det skal gis foreløpig svar dersom en søknad ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt.¹⁴

4.2.3 Habilitet

I behandlingen av enkeltsøknader skal beslutningstakere og saksbehandlere vurdere sin habilitet.¹⁵

4.2.4 Vedtak om avslag

Vedtak om tildeling eller avslag skal sendes skriftlig til søker og inneholde følgende:¹⁶

1. En begrunnelse for vedtaket med en henvisning til hjemmelsgrunnlaget vedtaket bygger på.
2. Informasjon om søkerens rettigheter:
  - a) rett til innsyn i sakens dokumenter
  - b) klageadgang, hvor klagen skal sendes og klagefrist

4.2.5 Vedtak om tildeling

Vedtak om innvilgelse av tilskudd skal stadfestes med et tilskuddsbrev.

Tilskuddsbrevet skal sendes hver enkelt mottaker, eller den instans som er legitimert til å formidle opplysninger om tilsagn videre.

Tilskuddsbrevet med eventuelle vedlegg skal inneholde:

1. Formål med tilskuddet og hvilke kostnader tilskuddet skal dekke.
2. Tilskuddsbeløp og utbetalingsplan.
3. Eventuelt andre vilkår for bruken av midlene
4. Frist for at mottakeren aksepterer vilkårene.

---

¹² Jf. Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 2. oktober 1967 (forvaltningsloven).

¹³ Jf. forvaltningsloven kap. III § 11 og forvaltningsforskriften av 15.12.2006 kap. 2.

¹⁴ Jf. forvaltningsloven § 11 a.

¹⁵ Jf. forvaltningsloven kap. II, etiske retningslinjer i staten og Bestemmelser for økonomistyring i staten punkt 6.3.3 tredje ledd.

¹⁶ Jf. forvaltningsloven kap. V, gir utfyllende informasjon om krav til vedtakets innhold.

5. Krav til rapportering
6. Informasjon om at kontrolltiltak kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementet § 10 andre ledd og forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler § 14.
7. Mulighet om krav om tilbakebetaling dersom mottakeren ikke bruker tilskuddet i samsvar med angitte forutsetninger.

Tilskuddsbrev skal undertegnes av en person med budsjettmyndighet eller bemyndiget medarbeider for den aktuelle tilskuddsbevilgningen.¹⁷

Alle anmodninger om utbetalinger skal være attestert før utbetaling kan skje. Den som attesterer skal kontrollere at utbetalingsforslaget er i samsvar med vedtaket om tilskuddet¹⁸ og at tilskuddsmottaker har sendt inn dokumentasjon som fastsatt i tilskuddsbrevet.

For tilskuddsordninger der det inngås kontrakt med den enkelte tilskuddsmottaker, kan hele eller deler av innholdet i et tilskuddsbrev omtalt ovenfor, i stedet tas inn i kontrakten.

4.2.6 Registrering av tilsagn

Tilsagn om tilskudd skal registreres elektronisk slik at tilskuddsforvalteren til enhver tid har oversikt over alle inngåtte forpliktelser.

4.2.7 Utbetaling

Utbetalingen skal i utgangspunktet skje etterskuddsvis.¹⁹

Minst 25 prosent av tilskuddet skal holdes tilbake til prosjektet/tiltaket er avsluttet og tilskuddsforvalteren har mottatt sluttrapport eller resultatskjema i regionalforvaltning.no og /eller rapport.

Relevant lenke:

[Forvaltningsloven](#)

[Reglement og bestemmelser om økonomistyring i staten](#)

Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler

4.2.8 Innsyn

Tilskuddsforvalteren skal praktisere partsinnsyn²⁰ og stor grad av åpenhet.

Reglene om innsynsrett gjelder for alle saksbehandlingens faser, også i oppfølging.

Relevant lenke:

[Rettleier til offentlighetslova \(2010\)](#)

---

¹⁷ Jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 6.3.3 andre avsnitt.

¹⁸ Tilskuddsbrevet.

¹⁹ Jf. Bestemmelser for økonomistyring i staten punkt 6.3.5.

²⁰ Jf. forvaltningsloven kap. IV §§ 18 og 19, Offentlighetsloven.

4.2.9 Klage

Tilskuddsforvalteren skal etablere rutiner for klagebehandling. Det skal gis klar og oppdatert informasjon om klageadgang- og behandling til søkeren. Dette omfatter hvordan klagen skal leveres, hvilke opplysninger klager må gi og kontaktinformasjon til riktig klageorgan som klagen skal sendes til.

Klager skal også få informasjon om forventet behandlingstid holdes informert om den videre behandlingen av klagen. Forvalteren må svare klager uten unødig opphold og redegjøre for avgjørelsen. Avgjørelsen må være skriftlig.

4.3 Oppfølging, kontroll og evaluering

4.3.1 Oppfølging og kontroll

Den som har budsjettdisponeringsfullmakt er ansvarlig for oppfølging og kontroll som skal sikre at tilskuddet er brukt i henhold til tilskuddsbrevet.

Dette innebærer følgende:

1. påse at avtalte rapporter faktisk kommer inn.
2. å gi tilbakemelding og treffe eventuelle tiltak dersom rapporteringen eller eventuell kontrollen avdekker forhold som ikke er tilfredsstillende.
3. å dokumentere gjennomførte kontrolltiltak på en etterprøvbart måte.

Oppfølging og eventuell kontroll må tilpasses den enkelte tilskuddsordning og ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved kontrollen.

Departementet kan eventuelt fastsette ytterligere krav til oppfølgings- og kontrollaktiviteter i det årlige oppdragsbrevet til fylkeskommunene.

Relevant lenke:

[- Veileder; "Om etablering og forvaltning av tilskuddordninger i staten"](#)

4.3.2 Evaluering av tilskuddsordningene

Departementet, fylkeskommunene og kommunene skal med visse mellomrom evaluere tilskuddsordningene de forvalter og/eller andre forvalter på vegne av det offentlige.

Relevant lenke:

[- Veileder; Evaluering av statlige tilskuddsordninger](#)

5. INNOVASJON NORGE

5.1.1 Risikolån

Risikolån, herunder ansvarlige lån, gjeldsbrevslån og pantelån, kan gis på vilkår. For risikolån kan det avtales rett til konvertering til aksjekapital. Renten på nye risikolån skal settes høyere enn renten på nye lavrisikolån med tilsvarende

rentebindingsperiode. Tilsvarende gjelder renteregulering av allerede opprettede risikolån. Nye pantelån kan sikres med prioritet etter langsiktige pantelån fra andre kredittinstitusjoner. Rentemarginen på risikolånene skal dekke administrasjonskostnadene for forvaltningen. Det eventuelle gjenværende nettobeløpet skal tilbakeføres til fylkeskommunene. Det eventuelle negative nettobeløpet skal dekkes av tilsagnet fra fylkeskommunene eller ved overføring fra fylkeskommunene.

5.1.2 Garantier

Garantiordningen skal sikre finansiering av prosjekt med høy risiko, med realistisk mål for å kunne oppnå lønnsomhet. Garanti stilles som simpel tapsgaranti der Innovasjon Norge og andre finansieringsinstitusjoner deler risikoen.

5.1.3 Tapsfond

Innovasjon Norge skal opprette og forvalte et felles tapsfond for distriktsrettede risikolån og garantier for alle årganger innenfor tilskuddsordningen. Innovasjon Norge er ansvarlig for å fylle opp tapsfondet med midler fra fylkeskommunene. Tapsfondet skal reflektere den reelle risikoen for utlånsporteføljen til tilskuddsmottakeren og de samlede tapene som kan oppstå, ved at det blir satt av midler til forventede fremtidige tap. Midler som blir avsatt til tapsfond skal normalt svare til vurdert risiko i hver enkelt låne- og garantiordning. Innovasjon Norge skal årlig vurdere størrelsen på tapsfondet mot vurdert risiko i låne- og garantiporteføljen. Dersom det er et negativt avvik på 5 % skal fylkeskommunen og departementet varsles. Dersom det er et negativt avvik på over 10 % fra porteføljerisikoen skal tapsfondet etterfylles. Dette skal skje etter en fordelingsnøkkel der den delen fylkeskommunene har av risikolån og garantiporteføljen per 1. januar skal legges til grunn, uavhengig av hvor tapet har oppstått.

6. KRAV TIL INTERNKONTROLL²¹

Alle forvaltere skal etablere internkontroll. For å sikre korrekt saksbehandling ved tildeling og utbetaling av tilskudd, skal alle tilskuddsforvaltere etablere systemer, rutiner og tiltak som blant annet har som formål å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler. Tilskuddsforvalterens ledelse bør tilpasse internkontrollen til lokale forhold, virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Internkontrollen skal dokumenteres. Dokumentasjonskrav bør ikke føre til unødig byråkratisering.

Den interne kontrollen har til formål å forhindre styringssvikt, feil og mangler slik at:

- a) Beløpmessige rammer ikke overskrides
- b) Måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav, og at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning
- c) Ressursbruken er effektiv
- d) Regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig

²¹ Jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 6.3.8.1 og punkt 2.4.

- e) At midlene forvaltes på en forsvarlig måte
- f) Økonomistyringen er organisert forsvarlig og utføres i samsvar med gjeldende lover og regler
- g) Misligheter og økonomisk kriminalitet forebygges og avdekkes

Tiltakene skal bidra til å sikre korrekt:

- a) Registrering av faste data
- b) Søknadsbehandling
- c) Registrering av gitte tilsagn om tilskudd
- d) Utbetaling av tilskudd til rett mottaker til rett tid
- e) Registrering i regnskapet.
- f) Behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker

For å kunne utøve den nødvendige internkontrollen skal det rettes fokus mot følgende:

- a) Ledelsens og tilsattes kompetanse og holdninger til resultatoppfølging og kontroll
- b) Identifisering av risikofaktorer som kan medvirke til at virkemidlenes mål ikke nås, og korrigerende tiltak som med rimelighet kan redusere sannsynligheten for manglende måloppnåelse.
- c) Sikring av kvaliteten av den interne styringen, herunder forsvarlig arbeidsdeling og effektivitet i arbeidsprosessene.
- d) Informasjonsrutiner som sikrer at relevant informasjon av betydning for måloppnåelse kommuniseres på en effektiv måte.
- e) Rutiner for behandling og lagring av vesentlig informasjon som sikrer konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet.

Relevant veiledning/lenke:

- [Reglementet og bestemmelser for økonomistyring i Staten](#)
- [Resultatmåling. Mål- og resultatstyring i staten](#)
- [Regionalforvaltning](#)

7. TILSKUDD OG EØS AVTALENS REGLER OM OFFENTLIG STØTTE

7.1 Generelt

Alle tilskuddsforvaltere skal:

1. Foreta en konkret vurdering av om reglene om offentlig støtte får anvendelse på tilskuddet før det fattes vedtak om tildeling.
2. Dersom reglene om offentlig støtte får anvendelse skal tilskuddet tildeles i samsvar med en av unntaksbestemmelsene som følger av reglene om offentlig støtte.

7.2 Hva er offentlig støtte?

Det er seks vilkår som må være oppfylt for at reglene om offentlig støtte i EØS-avtalen artikkel 61 (1) får anvendelse og tilskuddet må tildeles i henhold til en av unntaksbestemmelsene som følger av EØS-avtalen.

1. Støtten må innebære en økonomisk fordel for mottakeren²²
2. Støtten må være gitt av staten eller av offentlige midler²³
3. Støtten må begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer eller tjenester (selektivitet)
4. Støttemottaker må være et foretak som driver økonomisk aktivitet.
5. Støtten må vri konkurransen eller true med å vri konkurransen
6. Støtten må være egnet til å påvirke samhandelen mellom EØS-landene

Ved tildeling av tilskudd vil vilkårene 1-3 og 5-6 som hovedregel være oppfylt.

Det relevante for den videre vurderingen er hvorvidt tilskuddet skal finansiere et tiltak eller et prosjekt som er å anse som økonomisk aktivitet jf. punkt 4.

Spørsmålet om et foretak driver økonomisk aktivitet, er uavhengig av enhetens juridiske status og hvordan enhetens virksomhet finansieres. Både offentlige enheter og virksomheter, ideelle organisasjoner, idrettsklubber osv. kan anses å utgjøre et foretak, helt uavhengig av deres organisasjonsform. Det avgjørende er hvilken aktivitet (funksjon) som utøves, ikke hva slags betegnelse virksomheten er gitt som sådan. Med økonomisk aktivitet menes en virksomhet som består i *å tilby varer og/eller tjenester i et marked*.²⁴ Det er imidlertid ikke avgjørende for vurderingen om aktiviteten er kommersiell, dvs. om den er drevet med profitt for øyet.

Grensedragningen mellom økonomisk og ikke-økonomisk aktivitet kan være

---

²² Tilskudd er offentlig støtte og omfatter en hver økonomisk fordel og/eller fritak for økonomisk byrde, som begunstiger bestemte foretak eller bransjer. Også ytelser på vanlige kommersielle vilkår kan omfattes, f.eks. lån til markedsrente, dersom mottakeren har en så svak økonomisk stilling at han ikke ville oppnådd en slik ytelse i det vanlige markedet.

²³ Enhver støtte som tildeles i henhold til retningslinjene er å anse som "offentlige midler". Uavhengig av om støtten tildeles av kommuner, fylkeskommuner, de nasjonale virkemiddelaktørene eller via ikke-offentlig heleide virksomheter. Det avgjørende er om støtten fra de offentlige midler er mottatt som resultat av en adferd som kan tilskrives det offentlige, jf. sak C-305/89, Italia mot Kommisjonen,

²⁴ For eksempel Case C-35/96 Commission v Italy, premiss 36.

vanskelig. Dersom mottaker tilbyr en vare eller tjeneste mot vederlag i konkurranse med andre tilbydere vil mottaker som regel anses å drive økonomisk aktivitet.

7.3 Om offentlig støtte

Dersom statsstøttereguleringen får anvendelse må den ansvarlige tilskuddsforvalter vurdere konkret om støtten kan tildeles i medhold av unntaksreglene EØS-avtalen fastsetter.²⁵

Relevante lenker:

[Generell innføring i reglene om offentlig støtte](#)
[Veileder; EØS-avtalens regler om offentlig støtte](#)
[Lov om offentlig støtte](#)

I det følgende blir det redegjort for de mest relevante unntaksbestemmelsene.

7.4 Bagatellmessig støtte

Bagatellmessig²⁶ støtte kan tildeles hver enkelt virksomhet med inntil 200 000 euro over en periode på tre regnskapsår.²⁷ Det kan bare gis bagatellmessig støtte dersom det er mulig å omregne støtten til brutto tilskudd.²⁸

Lenke:

- [Bagatellmessig støtte](#)

7.4.1 Prosedyrekrav ved tildeling av bagatellmessig støtte

Ved tildeling av tilskudd som utgjør bagatellmessig støtte, må tilskuddsforvalteren skriftlig i tildelingsbrevet:

1. Informere mottakeren om det vedtatte støttebeløpet
2. Opplyse om at det utgjør bagatellmessig støtte med henvisning til forordningen for bagatellmessig støtte, med full referanse til forordningens tittel og publiseringsdato i EU-tidende.²⁹
3. Be om en skriftlig erklæring fra støttemottaker om all annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt inneværende året og de to foregående regnskapsår.

---

²⁵ Jf. EØS-avtalen artikkel 61 (1) første setning.

²⁶ Bagatellmessig støtte anses ikke å påvirke ikke samhandelen og/eller truer med å vri konkurransen og er følgelig ikke å anse som offentlig støtte.

²⁷ Den relevante treårsperioden er "flytende". Det innebærer at for hver tildeling av bagatellmessig støtte må det tas hensyn til støtte tildelt i de to foregående kalenderårene samt inneværende år.

²⁸ Kompliserte støtteordninger hvor det ikke er mulig å beregne støttebeløpet på forhånd kan ikke gis som bagatellmessig støtte.

²⁹ Jf. COMMISSION REGULATION (EU) No 1407/2013 of 18 December 2013.

Før støtten utbetales skal forvalteren beregne at støtten ikke vil medføre at den samlede mottatte bagatellmessige støtten siste år samt de to foregående år overskrider beløpsgrensen for bagatellmessig støtte på 200 000 euro.

Tilskuddsforvalteren skal lagre denne informasjonen i ti år og ved anmodning kunne gi den nødvendige informasjonen til ESA innen 20 arbeidsdager.
Tilskudd som gis som bagatellmessig støtte skal ikke meldes til ESA.

7.4.2 Kumulasjon

Det er ikke adgang til å tildele bagatellmessig støtte utover de maksimale støttesatsene som følger av enten øvrige gruppeunntak eller andre godkjennelsesvedtak fra ESA. Dersom den maksimale støtteintensiteten ikke er utnyttet, kan det tildeles støtte inntil taket i gruppeunntaket eller ESAs vedtak er oppnådd. Støtte som er gitt under godkjente ordninger eller andre gruppeunntak skal ikke tas med i beregningen av om taket i reglene om bagatellmessig støtte er nådd.

7.4.3 Beregning av beløpsgrense

Dersom støtten gis på en annen måte enn ved kontanttilskudd skal støttens verdi omregnes til verdien i brutto kontanttilskudd.
Dersom støtten utbetales i flere rater, skal støtten diskonteres³⁰ til sin verdi på det tidspunktet støtten blir gitt. Det er ESAs referanserate som skal benyttes ved diskontering.

Lenke til:

- [ESAs referanserate](#)

7.4.4 Lån som bagatellmessig støtte

Lån kan gis som bagatellmessig støtte dersom tilskuddsekvivalenten er beregnet med grunnlag i gjeldende markedsrente på det tidspunktet støtten tildeles. Avviket fra markedsrenten utgjør støtteelementet.

7.5 Det generelle gruppeunntaket

Det generelle gruppeunntaket (GBER) er en forskrift som fastsetter detaljerte regler for når visse typer offentlig støtte anses forenlig med EØS-avtalen.

GBER omfatter forskjellige typer støtte, herunder:

1. Regionalstøtte
2. Støtte til små og mellomstore bedrifter (SMBer)
3. Støtte i form av risikokapital til små og mellomstore bedrifter
4. Støtte til forskning, utvikling og innovasjon
5. Opplæringsstøtte

---

³⁰ Å diskontere menes her å omregne en eller flere betalings verdi til et annet tidspunkt enn betalingstidspunktet, for å beregne nåverdien av støtten/tilskuddet.

6. Støtte til vanskeligstilte arbeidstakere og for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne
7. Støtte til miljøvern
8. Støtte for å reparere og utbedre skader forårsaket av naturkatastrofer
9. Støtte til transport for beboere i avsidesliggende regioner
10. Støtte til bredbåndsinfrastruktur
11. Støtte til kultur og kulturarv bevaring
12. Støtte til sport- og multifunksjonell infrastruktur
13. Støtte til lokal infrastruktur

7.5.1 Meldeplikt ved bruk av gruppeunntak

Offentlig støtte som oppfyller vilkårene gruppeunntaket fastsetter skal meldes til EFTAs Overvåkingsorgan (ESA) senest 20 dager etter at støtten er tildelt. Forvalteren som tildeler støtten har ansvar³¹ for at støtten meldes. Dette gjøres ved å sende et elektronisk skjema samt en kort beskrivelse av tiltaket på engelsk til Nærings- og fiskeridepartementet, som vil videresende meldingen til ESA.³²

Relevante lenker:

- [Om gruppeunntak](#)
- [Gruppeunntaket på engelsk](#)
- [Skjema for forenklet melding av gruppeunntak](#)

7.6 Støtte til tjenester av allmenn økonomisk betydning

Tjenester av allmenn økonomisk³³ (SGEI)³⁴ betydning omfatter visse økonomiske tjenester som myndighetene anser som særlig viktige for innbyggerne og som ikke vil bli levert på en tilfredsstillende måte av markedet alene. For å kunne tilby slike tjenester, kan myndighetene pålegge foretak visse forpliktelser mot økonomisk kompensasjon.

Dersom bidraget fra det offentlige til ytelsen av tjenester av allmenn økonomisk betydning ikke overstiger kostnadene ved produksjonen, foreligger det ikke offentlig støtte. Dette forutsetter at følgende fire kriterier er oppfylte:³⁵

---

³¹ EFTAs overvåkingsorgan foretar ingen kontroll av om den aktuelle støtten oppfyller vilkårene i gruppeunntaket. Det er derfor viktig at støttegiver sjekker at et støttetiltak i realiteten faller inn under et aktuelt gruppeunntak og at skjemaet er korrekt utfyllt.

³² Nærings- og fiskeridepartementet er ansvarlig for å koordinere den årlige rapporteringen på tildelt støtte under gruppeunntakene til ESA.

³³ Definisjonen av tjenester av allmenn økonomisk betydning er ikke legaldefinert. I utgangspunktet er det opptil det offentlige selv å definere hva en slik tjeneste er. ESA og EFTA-domstolen vil kun gripe inn dersom forvalteren foretar en åpenbar feiltolkning eller misbruker begrepet.

³⁴ Services of General Economic Interest.

³⁵ Jf *Altmark*-dommen, C-280/00 av 23. juli 2000

1. Foretaket må være pålagt å utføre en tjeneste av allmenn økonomisk betydning, og disse forpliktelsene må være klart definerte.
2. Kriteriene for beregningen av kompensasjonen må være fastlagt på forhånd på en objektiv og gjennomiktig måte.
3. Kompensasjonen må ikke overstige de nødvendige utgiftene til oppfyllelsen av forpliktelsen.
4. Kompensasjonens størrelse må bestemmes enten etter en offentlig anbudsprosedyre eller på grunnlag av en analyse av omkostningene som et typisk veldrevet foretak vil ha.

Dersom kriteriene over ikke er oppfylte, kan det ytes offentlig støtte til noen typer tjenester av allmenn økonomisk betydning i tråd med Kommisjonsvedtaket om tjenester av allmenn økonomisk betydning av 20. desember 2011.³⁶ Følgende vilkår må være oppfylt:

1. Virksomheten må være gitt oppdraget og forpliktelsene må være tydelig definert.
2. Beregningen av kompensasjonen må være fastsatt på forhånd på en objektiv og åpen måte.
3. Kompensasjonen kan ikke overstige kostnadene ved utførelsen av tjenesten.

Støtte til tjenester av allmenn økonomisk betydning skal ikke meldes til ESA. Den årlige kompensasjonen kan ikke overstige 15 millioner euro. Det finnes imidlertid en mulighet til å overstige denne beløpsgrensen for visse typer tjenester.

Relevante lenker:

- [Kommisjonsvedtaket om støtte til tjenester av allmenn økonomisk betydning](#)
- [Tjenester av allmennøkonomisk betydning](#)
- [Kommisjonens uttalelser om SGEI](#)

---

³⁶ Commission Decision of 20 December 2011 on the application of Article 106(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union to State aid in the form of public service compensation granted to certain undertakings entrusted with the operation of services of general economic interest (notified under document C(2011) 9380)

→ Gå til opprinnelig kunngjort versjon

Forskrift om Kommunal- og moderniseringsdepartementets distrikts- og regionalpolitiske tilskuddsposter forvaltet av fylkeskommunene (Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler)

Dato	FOR-2018-05-23-747
Departement	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Ikrafttredelse	01.06.2018
Endrer	FOR-2013-12-11-1574
Gjelder for	Norge
Hjemmel	Stortingets budsjettvedtak
Kunngjort	24.05.2018 kl. 14.50
Rettet	06.11.2018 (§ 21 første ledd; komma tilføyd)
Korttittel	Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler

---

Kapitteloversikt:

Kapittel I. Fellesbestemmelser for tilskuddspostene (§§ 1 - 10)

Kapittel II. Særregler for søkere og mottakere av tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn i områder med særlige distriktsutfordringer,... (§§ 11 - 13)

Kapittel III. Særregler for søkere og mottakere av tilskudd til velfungerende næringsmiljøer og tilgang til relevant kompetanse, jf. § 1b (§§ 14 - 15)

Kapittel IV. Særregler for tilskudd til nye arbeidsplasser i kommuner med vesentlig reduksjon i sysselsettingen jf. § 1c (§§ 16 - 18)

Kapittel V. Bestemmelser for forvaltere av tilskuddspostene (§§ 19 - 26)

Kapittel VI. Sluttbestemmelser (§§ 27 - 29)

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 23. mai 2018 til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak kap. 550, post 64 (Inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn), kap. 553, post 60 (Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse) og kap. 553, post 65 (Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet).

Rettelser: 06.11.2018 (§ 21 første ledd; komma tilføyd).

Kapittel I. Fellesbestemmelser for tilskuddspostene

§ 1. Formål

Formålet er å regulere distrikts- og regionalpolitiske virkemidler fastsatt av Stortinget.

Tilskuddspostenes hovedformål er å bidra til omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene og omstillingsdyktige regioner.

Tilskuddspostene har ulike mål som fremgår av § 1a–§ 1c.

§ 1a. Tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn i områder med særlige distriktsutfordringer

Tilskuddsmidlene skal bidra til å inkludere tilflyttere, styrke sårbare næringsmiljøer og styrke kommunenes evne til å planlegge, mobilisere, samarbeide og gjennomføre utviklingstiltak. Innsatsen skal styrke den regionale balansen i fylket.

Tilskuddsmidler som tildeles gjennom kommunale og regionale næringsfond skal utvikle og legge til rette for lokalt næringsliv.

§ 1b. Tilskudd til velfungerende næringsmiljøer og tilgang til relevant kompetanse

Tilskuddsmidlene skal mobilisere til samarbeid mellom bedrifter i næringsmiljø og bedre koblinger mellom bedrifter og relevante utdanningsmiljøer for å møte næringslivets behov for kunnskap og relevant arbeidskraft.

§ 1c. Tilskudd til nye arbeidsplasser i kommuner med vesentlig reduksjon i sysselsettingen

Tilskuddsmidlene skal styrke næringsgrunnlaget og bidra til etablering av nye arbeidsplasser i kommuner eller regioner som opplever vesentlig reduksjon i sysselsettingen.

§ 2. Geografisk virkeområde

Forskriften gjelder i hele Norge.

For tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn, jf. § 1a, begrenses virkeområdet til områder med særlige distriktsutfordringer, fylkeskommunene avgjør hva som er særlige distriktsutfordringer ut fra distriktsindeksen, geografiske kjennetegn, befolkningssammensetning, arbeidsmarkedsutvikling og levekår.

§ 3. Kunngjøring ved utlysning av tilskuddsmidlene

Adgangen til å søke om tilskuddsmidler skal kunngjøres gjennom Kommunal- og moderniseringsdepartementets elektroniske forvaltningsportal, regionalforvaltning.no. Dersom dette ikke er tilstrekkelig for å nå hele målgruppen, må forvalter i tillegg bruke andre kanaler.

Søknadsfrist for det enkelte tilskuddsordning skal gå frem av kunngjøringen.

§ 4. Krav til en søknad om tilskudd

Søknaden skal sendes inn gjennom regionalforvaltning.no.

Følgende opplysninger må oppgis eller beskrives i alle søknader:

Opplysninger om søker

- a) Den ansvarlig prosjekteierens navn og organisasjonsnummer.
- b) Hvem som er kontaktperson.

Økonomi

- c) Hvilket tilskuddsbeløp det søkes om.
- d) Budsjett med en finansieringsplan.
- e) Om søker på søknadstidspunktet har mottatt annen offentlig støtte det inneværende år og de to siste regnskapsårene, jf. reglene om offentlig støtte. Bagatellmessig støtte utgjør 200 000 euro fordelt over tre sammenhengende regnskapsår.

Beskrivelse av tiltaket og forventede resultater

- f) Tiltaket det søkes om tilskudd til, herunder mål og målgruppe.
- g) Fremdriftsplanen for aktiviteter.
- h) Organiseringen av tiltaket, herunder eventuelle samarbeidspartnere og hvilke roller de skal ha.
- i) Om tiltaket har forankring i kommunale eller fylkeskommunale planer.
- j) Resultatene søker forventer å oppnå ved avslutningen av tiltaket.
- k) Forventede, langsiktige effekter av tiltaket etter at det er avsluttet. Dette gjelder kun for tilskudd på minimum 500 000 kroner etter § 1a.

I tillegg skal søknaden opplyse om andre forhold som søkeren bør forstå er viktig for vurdering av søknaden.

§ 5. Søknadsbehandlingen og forholdet til forvaltningsloven

Tildeling av tilskudd eller avslag på tilskuddssøknad er enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, jf. bokstav a.

Ellers vises det til forvaltningsloven når det gjelder alminnelige saksbehandlingsregler, klagebehandling med mer.

§ 6. Hva det kan og ikke kan tildeles tilskudd til

Tilskuddsmottakere kan få tilskudd til et bestemt tiltak i maksimalt 5 år selv om tiltaket har lengre varighet.

Tilskuddet skal kun dekke kostnader som er nødvendige for å realisere tiltaket. I vurderingen av hva som er direkte tilknyttet realiseringen, skal forvalter blant annet legge vekt på hva som er nødvendige utgifter for å realisere formålet med tilskuddet. Tilskuddet skal ha effekt utover å opprettholde et tilbud.

Tilskuddet skal ikke brukes til

- a) løpende driftskostnader i næringsvirksomheter eller organisasjoner

- b) kausjon eller annen økonomisk garanti
- c) direkte eller indirekte investeringer i virksomhetens egenkapital
- d) renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte prosjekter
- e) drift av eller investeringer i statlige, fylkeskommunale eller kommunale lovpålagte oppgaver som er utført av fylkeskommunen, kommunen eller andre
- f) avsetning av midler til uspesifiserte fond hos tilskuddsmottaker. Dette omfatter ikke delegerte midler til kommuner, regionråd eller andre forvaltere, der bruken av midlene er i tråd med denne forskriften
- g) politikkforberedende aktiviteter internt hos eller i regi av den som tildeler tilskuddene, innbefattet kjøp av tjenester i samband med utforming av nye tiltak og lovpålagte eller egeninitierte plan- og strategiprosesser.

Bokstavene i tredje ledd a, b og c gjelder ikke Innovasjon Norge.

§ 7. Adgangen til å kontrollere at vilkårene for tilskudd er oppfylt. Evaluering

Riksrevisjonen, departementet og forvalter kan kontrollere at vilkårene for å motta tilskudd, herunder vilkårene fastsatt i tilskuddsvedtaket, er oppfylt av tilskuddsmottakeren. Tilskuddsmottaker plikter å gi de opplysninger og den dokumentasjon som er nødvendig for å gjennomføre kontrollen.

Tilskuddsmottaker plikter også å medvirke til at den som skal evaluere det enkelte prosjektet får adgang til de opplysninger og dokumenter som er nødvendige for å foreta en forsvarlig evaluering.

§ 8. Redusering og stans i utbetaling av tilskuddsmidler. Krav om tilbakebetaling

Departementet og forvalter kan redusere utbetalingene av tilskudd, stanse utbetalingen av tilskudd eller kreve at tilskuddsmottakeren betaler tilbake hele eller deler av det utbetalte tilskuddet dersom

- a) tilskuddsmottakeren har påbegynt arbeidet tilskuddet er ment å dekke, før tilskuddet ble innvilget
- b) tildelingen har bygget på uriktige, misvisende eller mangelfulle opplysninger fra søkeren
- c) tilskuddet ikke er brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket, og forvalter ikke har godtatt endringene
- d) tiltaket gjennomføres til en lavere kostnad enn forutsatt ved tildelingen
- e) tilskuddsmottaker unnlater å levere pliktig rapportering.

§ 9. Krav til tilskuddsmottakers rapportering

Tilskuddsmottakere skal rapportere i henhold til rapporteringskrav i departementets elektroniske forvaltningsportal, regionalforvaltning.no. Forvalteren kan fastsette ytterligere krav til oppfølging og rapporteringer i tilskuddsvedtaket.

Tilskuddsmottakeren skal rapportere til forvalteren om tiltaket er gjennomført i henhold til vedtaket. Tilskuddsmottaker skal sende inn et regnskap for prosjektet, satt opp etter samme oppstilling som budsjettet. Tilskuddsmottakeren skal gi forvalteren melding dersom det inntreffer forhold som innebærer endringer i forhold til de forutsetningene som går frem av søknaden eller vedtaket.

I tillegg gjelder egne rapporteringsregler for tilskudd etter § 1a, jf. § 13.

§ 10. Utbetaling av tilskuddsmidler

Tilskuddsmidlene utbetales i hovedsak etterskuddsvis.

Minst 25 prosent av tilskuddsmidlene skal holdes tilbake til tiltaket er avsluttet og forvalteren har mottatt sluttrapport eller et resultat skjema i departementets elektroniske forvaltningsportal, regionalforvaltning.no.

For tilskudd over 200 000 kroner skal tilskuddsmottaker sende inn revidert prosjektregnskap som er bekreftet av revisor, alternativt godkjent regnskapsfører dersom virksomheten ikke er revisjonspliktig. Der kommunene og fylkeskommunene selv er tilskuddsmottakere trenger de ikke å sende inn et revidert prosjektregnskap.

Kapittel II. Særregler for søkere og mottakere av tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn i områder med særlige distriktsutfordringer, jf. § 1a

§ 11. Hvem som kan søke om tilskudd og tildelingskriterier

Det kan gis tilskudd til alle offentlige og private aktører og virksomheter med konkrete tiltak som faller innenfor formålet i § 1a.

I vurderingen av søknader om tilskudd skal forvalter legge vekt på følgende tildelingskriterier:

- Resultatene av tiltaket må kunne vurderes konkret, og knyttes til § 12 om kriterier for måloppnåelse.
- Tiltaket må være godt lokalt forankret.
- Hvorvidt samarbeidet er tverrsektorielt, der en samler ressurser for størst mulig samfunnseffekt.
- Tiltaket må bidra til kunnskapsbygging og informasjonsdeling.

Fylkeskommunene må ved tildeling av tilskudd velge ut de prosjektene som i størst grad bidrar til måloppnåelsen i ordningen, jf. § 12.

Tilskuddsforvalteren kan fastsette ytterligere tildelingskriterier, innenfor rammene i denne forskriften i relevant omfang når det etableres tilskuddsordninger, jf. kapittel V.

§ 12. Kriterier for måloppnåelse for ordningene

Fylkeskommunen skal vurdere måloppnåelse ut fra følgende kriterier:

- Økt sysselsetting.
- Flere søkere til ledige stillinger.
- Om lokalsamfunnet beholder tilflyttere.
- Økt samarbeid mellom lokale aktører.
- Økt grad av deltakelse i frivillige organisasjoner.
- Utvikle og legge til rette for lokalt næringsliv.

Fylkeskommunene skal rapportere til departementet i hvilken grad innsatsen påvirker disse kriteriene.

§ 13. Særregler om krav til tilskuddsmottakers rapportering

I tillegg til rapporteringskravene i § 9, gjelder følgende krav til rapportering:

- For tilskudd under 200 000 kroner skal rapporteringen være knyttet til at tiltaket er gjennomført i henhold til søknaden og vedtaket.
- For tilskudd mellom 200 000 og 500 000 kroner skal rapporteringen i tillegg være knyttet til de resultatet som er nådd ved avslutningen av tiltaket.

- c) Ved enkelttilskudd på mer enn 500 000 kroner skal fylkeskommunene rapportere til departementet på forventede virkninger av tiltaket på sikt.

Kapittel III. Særregler for søkere og mottakere av tilskudd til velfungerende næringsmiljøer og tilgang til relevant kompetanse, jf. § 1b

§ 14. Hvem som kan søke om tilskudd til hva og tildelingskriterier

Det kan gis tilskudd til offentlige og private virksomheter som driver tiltak som faller innenfor formålet i § 1b og oppfyller følgende tildelingskriterier:

- a) Tiltakets formål skal være i tråd med regionale nærings- og kompetansestrategier.
- b) Tiltaket skal ikke rettes mot enkeltbedrifter, men nå flere bedrifter samtidig.
- c) Innsatsen for næringsmiljøer og kompetanseheving skal gi samarbeid i verdikjeder, mellom bedrifter og mellom bedrifter og utdannings- og kompetansetilbud.

Fylkeskommunene må ved tildeling av tilskudd velge ut de prosjektene som i størst grad bidrar til måloppnåelsen i ordningen, jf. § 15.

Tilskuddsforvalteren kan fastsette ytterligere tildelingskriterier i relevant omfang når det etableres tilskuddsordninger, jf. kapittel V.

§ 15. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Fylkeskommunene skal rapportere om de overordnede kriteriene for måloppnåelse, som er styrket innovasjonsevne og bedre tilgang til relevant kompetanse i bedriftene. Konkret innebærer dette å angi

- a) tall på mobiliseringstiltak for kompetanseheving og for samarbeid i næringsmiljø
- b) tall på næringsmiljø med nytt eller styrket samarbeid
- c) tall på utviklingsprosjekt for kompetanseheving.

Kapittel IV. Særregler for tilskudd til nye arbeidsplasser i kommuner med vesentlig reduksjon i sysselsettingen jf. § 1c

§ 16. Fordeling av ordinære tilskuddsmidler etter innspill fra fylkeskommunene

Fylkeskommunene skal opplyse departementet om følgende:

- a) omfanget av reduksjonen i sysselsettingen i kommunene og regionene
- b) muligheten for pendling til andre arbeidsmarkeder
- c) den generelle arbeidsledigheten i kommunene og regionene
- d) eventuelle andre forhold som kan ha betydning.

Fylkeskommunene skal legge de ovennevnte tildelingskriteriene til grunn ved tildeling til omstillingskommuner.

§ 17. Ekstraordinære statlige omstillingsmidler

I de tilfellene hvor en kommune/fylkeskommune søker om ekstraordinære statlige omstillingsmidler, gjelder følgende kriterier for å kunne få økonomisk støtte:

Reduksjonen i den direkte sysselsettingen i hjørnesteinsbedriften/næringen bør være betydelig over en treårsperiode, og reduksjonen bør som hovedregel utgjøre minst 15 prosent av den totale sysselsettingen i kommunen. I absolutte tall bør nedleggelsen som et minimum ligge på 150 personer. I helt særskilte tilfeller bør departementet imidlertid vurdere om man kan gå noe lavere på små og isolerte steder.

I en totalvurdering av situasjonen i området vil det også bli lagt vekt på reduksjonen i den indirekte sysselsettingen, den generelle arbeidsledigheten og mulighetene for pendling innenfor den aktuelle bo- og arbeidsmarkedsregionen. I tillegg kan det også være aktuelt å ta i betraktning trygdebudsjettets størrelse, andel yrkesaktive i kommunen og kommuneøkonomi for å få et mest mulig komplett bilde av tilstanden i lokalsamfunnet.

§ 18. Kriterier for måloppnåelse som enkelt tiltak skal vurderes opp mot

Måloppnåelsen vil bli vurdert opp mot

- a) antall arbeidsplasser som er etablert eller sikret som følge av omstillingsarbeidet
- b) et styrket næringsgrunnlag, slik at kommunene og regionene fremstår mer robust og med en mer variert næringsstruktur
- c) styrket utviklingsevne i området i løpet av omstillingsperioden

Innovasjon Norge rapporterer kun på bokstav a. De øvrige kriteriene dokumenteres gjennom evalueringer, jf. § 7.

Kapittel V. Bestemmelser for forvaltere av tilskuddspostene

§ 19. Hvem som forvalter tilskuddspostene og deres fullmakter

Departementet tildeler tilskuddsmidler til fylkeskommunen som tilskudd uten krav om tilbakebetaling. Fylkeskommunen kan dermed disponere midlene uavhengig av bevilgningsår, og det fremgår av statsbudsjettet hvorvidt midler tildelt under en ordning kan brukes under andre ordninger.

Fylkeskommunene har videre fullmakt til å

- a) bestemme i hvilket år tilsagnet skal gis
- b) avgjøre hvor lenge tilsagnet er gyldig (maksimalt 5 år)
- c) behandle søknad om forlengelse
- d) bevilge ubenyttede midler til nye tiltak i tråd med de målene som er satt for bevilgningene.

Fylkeskommunene kan finansiere tiltak og programmer i egen regi, utarbeide egne tilskuddsordninger og medfinansiere nasjonale eller regionale prosjekter og programmer. Fylkeskommunen kan unntaksvis tildele enkelttilskudd ved særskilt å navngi mottakeren i vedtak fattet av fylkestinget. Forvalter skal rapportere på lik linje med øvrige tilskuddsmottakere. Bruken av tilskuddsmidlene skal være forankret i regionale mål og strategier, i forpliktende partnerskap med næringslivet og regionale og lokale aktører.

Kommuner og regionråd kan gjennom kommunale og regionale næringsfond gi distriktsrettede investeringstilskudd og utviklingstilskudd til enkeltbedrifter og etablerere.

§ 20. Spesielt om virkemiddelaktorene som forvaltere av tilskuddsmidler

De nasjonale virkemiddelaktørene er Innovasjon Norge, Siva og Norges forskningsråd.

Innovasjon Norge og Siva er unntatt saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, jf. lov om Innovasjon Norge § 4 og lov om statsforetak § 6 første ledd. Forvaltningsloven gjelder ikke for Forskningsrådet. Forskningsrådet har egne klageregler, jf. forskrift om vedtekter for Norges forskningsråd, § 9.

Tilskuddspostenes mål og ulike kriterier gjelder også for virkemiddelaktørene. De har egne bestemmelser om kunngjøring, krav til søknad og rapporteringer. De skal ikke utarbeide forskrifter, jf. § 22

§ 21. Delegering av forvalteransvar

Fylkeskommunen kan delegerer hele eller deler av forvaltningen til virkemiddelaktørene, kommuner og regionråd.

Det kan unntaksvis delegeres forvaltningsmyndighet til private rettssubjekter der delegeringen av myndighet og dens omfang skal kontraktsfestes.

Fylkeskommunene er ansvarlig ovenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet for de midlene som er delegert til andre forvaltere og at forvaltningen skjer i henhold til denne forskriften. Fylkeskommunene skal også fastsette reaksjoner for feil forvaltning og eller feil bruk av midlene av forvalter.

§ 22. Forvalteres etablering av tilskuddsordninger

Forvaltere skal etablere en eller flere tilskuddsordninger innenfor rammen av denne forskriften. En tilskuddsordning består av følgende hovedelementer:

- a) Målet med tilskuddsordningen, jf. § 1
- b) Kriterier for måloppnåelse, jf. § 12, § 15, § 18
- c) Tildelingskriterier, herunder beregningsregler, jf. § 11, § 14, § 16
- d) Oppfølging og kontroll, jf. § 7
- e) Eventuelt evaluering, jf. § 7.

Forvaltere skal selv vurdere hvorvidt det er nødvendig å

- a) ytterligere presisere hovedelementene for hver enkelt tilskuddsordning innenfor de som fremgår av denne forskriften
- b) vurdere om en slik presisering av hovedelementene har karakter av rettigheter og plikter og derfor skal fastsettes i forskrifts form.

Private rettssubjekt skal ikke lage forskrifter, smnl. denne bestemmelsen annet ledd; bokstav b.

§ 23. Krav til forvalters tilsyn med tilskuddsmidlene

Forvaltere skal

- a) etablere rutiner for å sikre god internkontroll, slik at de selv og departementet kan kontrollere at betingelsene for tilskuddet og vilkårene i tildelingen er oppfylt
- b) føre tilsyn med at kravene i forskriften og i tilskuddsvedtaket blir fulgt opp.

§ 24. Konsekvenser ved feil forvaltning og feil bruk av tilskuddsmidlene

Dersom tilskuddsmidlene ikke forvaltes i henhold til det som fremgår av statsbudsjettet, forskriften eller de årlige oppdragsbrevene, eller at midlene ikke brukes i tråd med de nevnte dokumentene, vil departementet be om en skriftlig

redegjørelse.

Gjentatt feil kan medføre krav fra departementet om tilbakebetaling ved en reduksjon av bevilgningen på tilsvarende beløp det påfølgende budsjettår.

§ 25. Administrasjons- og gjennomføringskostnader

Forvalter kan bruke inntil 5 prosent av tilskuddsmidlene til å dekke egne administrasjons- og gjennomføringskostnader som kan knyttes direkte til forvaltningen av midlene.

§ 26. Oppfølging og rapportering for forvaltere

De ansvarlige forvalterne skal rapportere i henhold til rapporteringskrav i departementets elektroniske forvaltningsportal, regionalforvaltning.no.

Kapittel VI. Sluttbestemmelser

§ 27. Dispensasjon

Departementet kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskriften.

§ 28. Overgangsregler

For de tilskudd som er tildelt før denne forskriften trådte i kraft, gjelder den tidligere forskrift 11. desember 2013 nr. 1574 om distrikts- og regionalpolitiske virkemidler.

§ 29. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juni 2018. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 11. desember 2013 nr. 1574 om distrikts- og regionalpolitiske virkemidler.